

**WYDZIAŁ
EKONOMICZNO-
SOCJOLOGICZNY**
Uniwersytet Łódzki

Program studiów dla kierunku **INWESTYCJE I NIERUCHOMOŚCI**

studia stacjonarne I stopnia
profil ogólnoakademicki
obowiązujący od roku akademickiego 2021/2022

Studia z certyfikatem CEPI

European Association of Real Estate Professions Education

*Rada Wydziału zatwierdziła projekt programu studiów 01.03.2021 r.
Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia pozytywnie zaopiniowała projekt programu studiów 07.05.2021 r.*

Spis treści:

1. Kierunek studiów	3
2. Opis kierunku	3
3. Poziom studiów	4
4. Profil studiów	4
5. Forma studiów	4
6. Zasadnicze cele kształcenia i nabywane przez absolwenta kwalifikacje	4
7. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	6
8. Możliwości zatrudnienia i kontynuowania kształcenia	6
9. Wymagania wstępne i oczekiwane kompetencje	7
10. Dziedziny i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia	8
11. Kierunkowe efekty uczenia się dla danego typu kwalifikacji wraz z odniesieniem do opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK	8
12. Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy i otoczenia społecznego, wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów oraz sprawdzone wzorce międzynarodowe.	10
13. Związek studiów z misją Uczelni i jej strategią rozwoju	15
14. Różnice w stosunku do innych programów studiów o podobnie zdefiniowanych celach i efektach uczenia się prowadzonych w Uniwersytecie Łódzkim	16
15. Plany studiów	17
16. Bilans punktów ECTS	17
17. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów kształcenia	18

1. Nazwa kierunku studiów

INWESTYCJE I NIERUCHOMOŚCI

2. Opis kierunku

Kierunek *Inwestycje i Nieruchomości* to studia odpowiadające na potrzeby współczesnej gospodarki i wypełniający lukę kadrową na rynku pracy. Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne absolwenta kierunku *Inwestycje i nieruchomości* osadzone są w obszarze nauk społecznych. Zdobywane w ramach kierunku wiedza i umiejętności wykorzystują dorobek naukowy, takich dyscyplin jak: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Elementem wspólnym jest przedmiot badań, jakim są procesy i zjawiska zachodzące na rynku nieruchomości, mechanizmy kształtujące jego stan oraz zachowania uczestników rynku analizowane w szerokim i wielowymiarowym kontekście społeczno-gospodarczym. Inwestycyjne znaczenie praw do nieruchomości, także mieszkaniowych, które znacząco wzrosło w ostatnich dziesięcioleciach, powoduje konieczność kompleksowego analizowania badanej problematyki. Niezbędne stało się także podejście finansowe, określające możliwości i bariery wykorzystywania własnych i obcych źródeł finansowania.

Ukończenie kierunku *Inwestycje i nieruchomości* pozwala na uzyskanie gruntownej wiedzy z zakresu ekonomicznych, finansowych, prawnych i przestrzennych uwarunkowań decyzji inwestycyjnych na rynkach nieruchomości, wzajemnych zależności pomiędzy rynkami nieruchomości a ich otoczeniem ekonomicznym, finansowym, prawnym i instytucjonalnym oraz zrozumienie zasad kształtowania wartości przestrzeni, wyzwań związanych z kryzysem klimatycznym, potrzebami zrównoważonego rozwoju.

Studia na kierunku *Inwestycje i Nieruchomości* kształtują u absolwentów postawy i kompetencje społeczne umożliwiające im aktywne uczestniczenie w życiu społecznym i gospodarczym. Kierunek ma charakter zarówno teoretyczny – dający podstawy do syntetycznego postrzegania, identyfikowania i analizowania badanych obszarów, jak i aplikacyjny, pozwalający na zdobycie praktycznych umiejętności i wykreowanie pożądaných umiejętności, kompetencji i postaw oczekiwanych na rynku pracy.

3. Poziom studiów

Studia pierwszego stopnia (licencjackie)

4. Profil studiów

Profil ogólnoakademicki

5. Forma studiów

Studia stacjonarne

6. Zasadnicze cele kształcenia, w tym nabywane przez absolwenta kwalifikacje

Absolwent kierunku *Inwestycje i nieruchomości* zdobywa wiedzę i umiejętności, dotyczące m.in. uwarunkowań prawnych, określania wartości nieruchomości, oceny ekonomicznej efektywności inwestycji, sporządzania koncepcji rozwoju nieruchomości (w tym planów zarządzania nieruchomością), analiz rynków nieruchomości, gospodarowania przestrzenią oraz tradycyjnych i innowacyjnych instrumentów finansowych.

WIEDZA. W ramach wiedzy specjalistycznej Absolwent powinien rozumieć specyfikę nieruchomości jako przedmiotu inwestowania i zarządzania, mechanizmy funkcjonowania różnych rynków nieruchomości, obopólne związki sektora nieruchomości z rynkiem finansowym i z gospodarką. Absolwent powinien dostrzegać wzajemne relacje zachodzące pomiędzy podejmowanymi decyzjami inwestycyjnymi a gospodarowaniem przestrzenią, rozumieć szczególne zasady włączania nieruchomości do portfela inwestycyjnego, powstanie i określanie wartości nieruchomości, rolę interwencjonizmu publicznego na rynku nieruchomości, ze szczególnym uwzględnieniem rynku mieszkaniowego. Absolwent powinien także rozumieć, ograniczenia inwestycyjne wynikające z konieczności stosowania zasad zrównoważonego rozwoju.

Ponadto, po ukończeniu studiów I stopnia na kierunku *Inwestycje i nieruchomości* absolwent zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.

UMIEJĘTNOŚCI. W ramach zdobytych umiejętności Absolwent umie sporządzać projekt operatu szacunkowego (dokument z wyceny nieruchomości), projekt planu zarządzania nieruchomością jako wizji wieloaspektowego rozwoju nieruchomości, przeprowadzić rachunek oceny ekonomicznej efektywności inwestycji rzeczowych. Potrafi określić etapy administracyjno-organizacyjne przygotowania procesu inwestowania (m.in. w nieruchomość). Absolwent powinien także wykorzystywać w praktyce informacje dotyczące zagospodarowania przestrzennego oraz potencjału rozwojowego lokalnych rynków nieruchomości.

Absolwent kierunku *Inwestycje i nieruchomości* zna język obcy na poziomie biegłości B2 według kryteriów Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, posiada ponadto umiejętności posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu kierunku kształcenia oraz wiedzę i umiejętności w zakresie rozwiązań informatycznych w stopniu pozwalającym na swobodne funkcjonowanie w nowoczesnym społeczeństwie.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE. W ramach nabywanych kompetencji Absolwent kierunku *Inwestycje i nieruchomości* rozumie potrzebę dalszego rozwoju i kontynuacji procesu uczenia się, wykazuje się przedsiębiorczością, potrafi kreatywnie rozwiązywać pojawiające się problemy, staje się świadomym uczestnikiem procesu rozwoju lokalnego. Jest w stanie identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodu zgodnie z zasadami etyki w życiu publicznym. Potrafi współdziałać i pracować w grupie pełniąc w niej różne role oraz odpowiednio określać priorytety służące realizacji zdefiniowanych przez siebie lub innych zadań. Ponadto wykazuje rzetelność w przygotowaniu opracowań na potrzeby podmiotów funkcjonujących na rynkach inwestycyjnych i w sektorze nieruchomości.

Spełnienie wymogów w zakresie pozyskiwanej wiedzy i umiejętności specjalistycznych zdeterminowało proces dydaktyczny, który obejmuje cztery fazy:

1. *Fazę pomysłu na inwestowanie.* Wskazuje ona kierunek alokacji środków finansowych lub wykorzystania własnego zasobu nieruchomości. Ten etap dydaktyczny obejmuje: analizę wykorzystania przestrzeni, jej potencjału i istniejących ograniczeń, rynku budowlanego i nieruchomości, zasady pozyskiwania środków finansowych na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych, rachunek ekonomicznej efektywności, teorię portfela inwestycyjnego, prawne, a także kulturowe, społeczne i gospodarcze uwarunkowania decyzji inwestycyjnych z uwzględnieniem ich skutków dla przestrzeni. Jednocześnie w tej fazie wskazuje się wyraźnie na istniejące ograniczenia inwestycyjne wynikające m.in. z potrzeb ochrony przyrody i środowiska, konieczności zachowania funkcji przestrzeni publicznych.
2. *Fazę realizacji przyjętego kierunku inwestowania.* Daje ona podstawy wiedzy i umiejętności w zakresie organizacji i przebiegu procesu inwestycyjnego i deweloperskiego,

szczegółowych metod finansowania przedsięwzięcia inwestycyjnego oraz zasad zarządzania podmiotami gospodarczymi występującymi na rynku budowlanym i rynku nieruchomości.

3. *Fazę wprowadzenia danej inwestycji do obrotu.* Ten etap procesu dydaktycznego dostarcza wiedzę i kształci umiejętności z zakresu obrotu nieruchomościami w aspekcie podstawowych uregulowań prawnych i marketingu, zasad finansowania oraz wyceny nieruchomości.
4. *Fazę zarządzania.* Dostarcza ona studentowi wiedzę i wykształca umiejętności oceny przekształceń przestrzeni, zarządzania nieruchomościami przez wartość w skali mikro (na poziomie nieruchomości) i mezo (w ujęciu przestrzennym).

Kierunek *Inwestycje i nieruchomości* otrzymał w 2019 roku certyfikat CEPI (European Association of Real Estate Professions Education), potwierdzający zgodność programu uczenia się ze standardami europejskimi. Tym samym tworzy on unikatową ofertę dydaktyczną, odwzorowującą trendy edukacyjne w wysoko rozwiniętych krajach europejskich.

7. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta

Absolwent kierunku *Inwestycje i nieruchomości* otrzymuje tytuł licencjata (poświadczony dyplomem) na podstawie osiągniętych efektów uczenia się.

8. Możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia absolwenta

Absolwent posiada kompetencje umożliwiające podjęcie studiów II stopnia na kierunku *Inwestycje i nieruchomości* lub na innych, pokrewnych kierunkach ekonomicznych.

Wiedza specjalistyczna, poparta umiejętnościami pozwoli Absolwentowi uzyskać przygotowanie do podjęcia działalności zawodowej m.in. na obszarze doradztwa na rynku nieruchomości, jako specjalisty zajmującego się procesami gospodarowania przestrzenią, także publiczną, inwestowaniem, pośrednictwem i zarządzaniem w różnych segmentach rynku nieruchomości, w tym rynku mieszkaniowego oraz jako rzeczoznawcy majątkowego. Potrafiąc samodzielnie formułować i rozwiązywać złożone problemy ekonomiczne, jest również doskonale przygotowany do podjęcia pracy w działach analitycznych banków, instytucji finansowych czy przedsiębiorstw.

Tak bogaty program kształcenia stwarza absolwentowi szerokie możliwości przyszłego zatrudnienia np. w zespołach przygotowujących opracowania i dokumenty na potrzeby podmiotów funkcjonujących na rynkach inwestycyjnych i w sektorze nieruchomości, w

organach administracji państwowej i jednostkach samorządu terytorialnego, instytucjach i agencjach Unii Europejskiej, w biurach pośrednictwa obrotu, w jednostkach zajmujących się zarządzaniem nieruchomościami, w spółdzielniach mieszkaniowych, w przedsiębiorstwach posiadających własne zasoby nieruchomości, w bankach, instytucjach finansowych, konsultingowych, w agencjach rozwoju regionalnego i lokalnego, międzynarodowych firmach doradczych na rynku nieruchomości oraz innych instytucjach otoczenia biznesu. Biegła znajomość przynajmniej jednego języka obcego umożliwia podjęcie zatrudnienia zarówno w kraju, jak i za granicą.

Posługując się *Klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy* wg *Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r.* (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 227), wskazać można przykładowe specjalności i zawody, w których pracować mogą absolwenci kierunku: 121302 Kierownik do spraw strategii i planowania, 241203 Doradca inwestycyjny, 244001 Pośrednik w obrocie nieruchomościami; 244002- Rzeczoznawca majątkowy; 244003 - Zarządca nieruchomości; 244090- Pozostali specjaliści do spraw rynku nieruchomości; 263102- Ekonomista, 331201 - Pracownik do spraw kredytów 331202 - Pracownik do spraw pożyczek; 331203 - Pracownik obsługi klienta instytucji finansowej; 333401 - Agent do spraw pozyskiwania gruntów; 333402 -Pracownik wynajmu powierzchni komercyjnych; 333403 - Administrator nieruchomości; 333404 - Doradca do spraw rynku nieruchomości; 333490 - Pozostali agenci i administratorzy nieruchomości.

9. Wymagania wstępne i oczekiwane kompetencje kandydata

Rekrutacja na kierunek *Inwestycje i Nieruchomości* prowadzona jest w oparciu o kompetencje, które kandydat nabył i są one potwierdzone na jego świadectwie dojrzałości. Od kandydata oczekuje się, że ma ogólną wiedzę o współczesnych procesach społecznych, gospodarczych oraz przestrzennych. Kandydat powinien wykazywać:

1. Znajomość języka obcego nowożytnego na poziomie minimum B1;
3. Znajomość matematyki na poziomie szkoły ponadpodstawowej;

Powinien charakteryzować się zdolnością logicznego myślenia i być otwarty na współpracę.

Zasady rekrutacji (w tym limity przyjęć na studia) są corocznie ustalane na podstawie uchwały Rady Wydziału i uchwały Senatu UŁ. Studia są uruchamiane, jeżeli zgłosi się co najmniej 30 osób. Przyjęcie kandydatów następuje na podstawie postępowania kwalifikacyjnego, które ma charakter konkursowy i polega na wyliczeniu punktów na podstawie ocen ze świadectwa dojrzałości.

10. Dziedziny i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia

W programie studiów kierunku *Inwestycje i Nieruchomości* o profilu ogólnoakademickim uwzględniono efekty uczenia się odnoszące się do *Dziedziny nauk społecznych*. Dyscypliną wiodącą dla kierunku *Inwestycje i nieruchomości* jest ekonomia i finanse. Jej udział w efektach uczenia się wynosi 60% punktów ECTS. Drugą dyscypliną jest geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna z 40% udziałem w efektach uczenia się.

Ponadto na kierunku realizowane są treści zawierające elementy innych dyscyplin (np. nauki o prawne, czy nauki o zarządzaniu i jakości), które tworzą niezbędną podstawę pojęciową, jednakże z silnym przyporządkowaniem do wcześniej wskazanych dziedzin i dyscyplin naukowych.

11. Kierunkowe efekty uczenia się dla danego typu kwalifikacji wraz z odniesieniem do opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK

Symbole efektów uczenia się na kierunku <i>Inwestycje i nieruchomości</i>	Opis kierunkowych efektów uczenia się po ukończeniu studiów I stopnia na kierunku <i>Inwestycje i nieruchomości</i>	Odniesienie do składnika opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK
	WIEDZA	
06IN_1A_W01	Zna metody i teorie wyjaśniające złożone zależności zjawisk z zakresu ekonomii, finansów i gospodarki przestrzennej w kontekście funkcjonowania rynków inwestycyjnych i nieruchomości oraz zna ich miejsce w systemie nauk społecznych.	P6S_WG P6U_W
06IN_1A_W02	Posiada wiedzę o strukturach i instytucjach społeczno-gospodarczych i regułach je organizujących na rynkach inwestycyjnych i nieruchomości. Zna i rozróżnia ich rodzaje i relacje występujących między nimi.	P6S_WG P6U_W
06IN_1A_W03	Zna i rozumie pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej, przemysłowej i prawa autorskiego.	P6S_WK P6U_W
06IN_1A_W04	Posiada wiedzę objaśniającą mechanizmy i determinanty zjawisk oraz procesów ekonomicznych i społecznych na rynkach inwestycyjnych i nieruchomości oraz rządzące nimi prawidłowości.	P6S_WG P6U_W
06IN_1A_W05	Zna teoretyczne i praktyczne podstawy, uwarunkowania i fundamentalne dylematy funkcjonowania rynków inwestycyjnych i rynku nieruchomości.	P6S_WK P6U_W
06IN_1A_W06	Zna metody oraz narzędzia pozyskiwania, przetwarzania i analizowania danych, i procesów zachodzących na rynkach	P6S_WG P6U_W

	inwestycyjnych i nieruchomości.	
06IN_1A_W07	Rozumie w zaawansowanym stopniu procesy rozwoju i gospodarowania w przestrzeni, ze szczególnym uwzględnieniem rynków inwestycyjnych i nieruchomości.	P6S_WG P6U_W
06IN_1A_W08	Zna zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem rynków inwestycyjnych i nieruchomości.	P6S_WK P6U_W
UMIEJĘTNOŚCI		
06IN_1A_U01	Potrafi prawidłowo interpretować i właściwie analizować zjawiska i przebieg procesów społeczno-gospodarczych zachodzących na rynkach inwestycyjnych i nieruchomości.	P6S_UW P6U_U
06IN_1A_U02	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w praktyce do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów występujących na rynkach inwestycyjnych i nieruchomości.	P6S_UW P6U_U
06IN_1A_U03	Potrafi wybrać źródła i informacje oraz zastosować metody i narzędzia pozwalające opisać i interpretować zjawiska i procesy zachodzące na rynkach inwestycyjnych i nieruchomości.	P6S_UW P6U_U
06IN_1A_U04	Posiada umiejętność przygotowania opracowań na potrzeby podmiotów funkcjonujących na rynkach inwestycyjnych i nieruchomości oraz potrafi je przedstawiać, dyskutować i oceniać różne stanowiska, posługując się specjalistyczną terminologią.	P6S_UK P6U_U
06IN_1A_U05	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 w zakresie terminologii dotyczącej rynków inwestycyjnych i nieruchomości.	P6S_UK P6U_U
06IN_1A_U06	Potrafi planować pracę indywidualną i zespołową oraz współdziałać z innymi osobami.	P6S_UO P6U_K
06IN_1A_U07	Potrafi samodzielnie planować i realizować potrzebę uczenia się przez całe życie i rozwoju własnych kompetencji.	P6S_UU P6U_U
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
06IN_1A_K01	Wykazuje się krytyczną postawą i oceną posiadanej i przekazywanej wiedzy.	P6S_KK P6U_K
06IN_1A_K02	Dostrzega znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów i korzysta z wiedzy ekspertów.	P6S_KK P6U_K
06IN_1A_K03	Wykazuje się przedsiębiorczością, potrafi kreatywnie poszukiwać rozwiązań konkretnych problemów.	P6S_KO P6U_K
06IN_1A_K04	Staje się świadomym uczestnikiem procesu rozwoju lokalnego i inicjuje działania na rzecz interesu publicznego.	P6S_KO P6U_K
06IN_1A_K05	Identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu zgodnie z zasadami etyki w życiu publicznym oraz dba o dorobek i tradycje zawodu.	P6S_KR P6U_K

12. Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy i otoczenia społecznego, wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów oraz sprawdzone wzorce międzynarodowe

Inwestycje są niezbędnym elementem rozwoju gospodarczego, mogą przybierać różne formy, opierać się na instrumentach o charakterze rzeczowym i finansowym. Instrumenty te mają różną charakterystykę, biorąc pod uwagę m.in. ryzyko. W zależności od założeń inwestora, buduje się konkretny portfel inwestycyjny, w którym nieruchomości mają swoje trwałe miejsce. Złożoność nieruchomości jako obiektu prawnego, ekonomicznego i technicznego, powoduje, że wiedza z tego zakresu ma charakter interdyscyplinarny. Interdyscyplinarna wiedza z obszaru nieruchomości nie wytworzyła jednak wyodrębnionej dyscypliny obejmującej wszystkie dziedziny. Zauważalną tendencją jest jedynie konsolidacja wiedzy z zakresu problematyki ekonomicznej – wyodrębniona została nauka *land economics*. W Stanach Zjednoczonych *land economics* stało się przedmiotem nauczania już od 1892 r. Obecnie stanowi przedmiot badań i nauczania na wielu uczelniach wyższych na pierwszym i drugim stopniu. Od co najmniej 50 lat wyróżnia się ekonomikę nieruchomości (*real estate economics*), która oprócz wyżej wymienionego zakresu wiedzy obejmuje m.in. problematykę z zakresu: funkcjonowania rynków nieruchomości, finansowania, zarządzania nieruchomościami, inwestowania w nieruchomości, procesów deweloperskich, *redevelopingu*, interwencjonizmu publicznego na rynku nieruchomości. Ekonomia nieruchomości podejmuje jako jedyną próbę integracji technicznego, prawnego i ekonomicznego postrzegania nieruchomości. Ważkość problematyki ekonomicznej nieruchomości na tle innych jej obszarów jest w pełni uzasadniona – wynika to m.in. z roli nieruchomości jako majątku narodowego, z rynkowego charakteru nieruchomości czy specyficznych jej cech jako towaru czy obiektu inwestowania¹

Rynek nieruchomości jako część gospodarki wywiera na nią znaczny wpływ poprzez takie zmienne makroekonomiczne jak udział w tworzeniu produktu krajowego brutto (PKB), udział rynku nieruchomości w zasobie, udział w opłatach i podatkach lokalnych, udział w absorpcji siły roboczej, skala zadłużenia hipotecznego².

Szacowana wartość majątku nieruchomości mieszkaniowych w Polsce na koniec 2019 r. wyniosła ponad 4,3 bln zł, wartość nieruchomości komercyjnych to około 280 mld zł. Szacowany majątek nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych w Polsce na koniec 2019 r. wzrósł w porównaniu do poprzedniego roku i wartościowo stanowił ok. 20% PKB oraz ok. 59% majątku

¹ E. Kucharska – Stasiak, *Ekonomiczny Wymiar Nieruchomości*, PWN, Warszawa 2016, s. 11.

² E. Kucharska – Stasiak, *Ekonomiczny Wymiar Nieruchomości*, PWN, Warszawa 2016, s.149-150.

trwałego w gospodarce (wobec odpowiednio 19% i 57% w 2018 r.). Nieruchomości mieszkaniowe to ok. 19%, a komercyjne ok. 12% PKB. Inwestycje mieszkaniowe brutto wzrosły w 2019 r., ale w relacji do PKB wynosiły, podobnie jak w poprzednich dwóch latach, ok. 1,6%. Inwestycje deweloperskie w omawianym okresie stanowiły ok. 60% tej wartości. Udział inwestycji mieszkaniowych w nakładach inwestycyjnych (ok. 40%) jest wysoki w skali międzynarodowej, ale jest skutkiem ekspansji inwestycji mieszkaniowych oraz relatywnie niskiego poziomu inwestycji w Polsce. Udział produkcji budowlano-montażowej (obejmującej roboty o charakterze inwestycyjnym i remontowym) w PKB utrzymał się w 2019 r. na poziomie z 2018 r. tj. wyniósł ok. 5,6%. Udział pracujących w sektorze nieruchomości w ogólnej liczbie pracujących w gospodarce narodowej w 2019 r. wyniósł ok. 6,1%, tj. nieznacznie wzrósł w porównaniu do poprzednich lat. Stale zwiększają się także dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu podatku od nieruchomości, które z poziomu ok. 12,1 mld zł w 2006 r. osiągnęły w 2018 r. wartość ok. 22,6 mld zł.³

Dynamiczny i ciągły rozwój rynku nieruchomości w Polsce oraz jego specyfika doprowadziła do wyodrębnienia wielu wyspecjalizowanych podmiotów obsługujących ten rynek. Wśród jego uczestników wyróżnia się m.in. inwestorów, kredytobiorców, deweloperów, najemców, dzierżawców, podmioty obsługujące rynek nieruchomości, (do których zaliczyć możemy rzeczoznawców majątkowych, pośredników obrotu nieruchomościami, zarządców nieruchomości, doradców nieruchomościowych), a także podmioty instytucjonalne (urzędowe).

W gospodarce rynkowej występuje rosnące zapotrzebowanie nie tylko na konkretne usługi rzeczoznawców majątkowych, pośredników w obrocie nieruchomościami, zarządców nieruchomości ale także na szeroko rozumiane doradztwo inwestycyjne. Zakres zapotrzebowania na te usługi jest bardzo szeroki: od informacji rynkowej, poprzez ocenę efektywności inwestycji nieruchomości, jej realizację, po jej eksploatację, a nawet w razie potrzeby – zmiany sposobu użytkowania⁴. Z wielu badań i analiz wynika, że dynamiczny rozwój rynku nieruchomości oraz postępująca profesjonalizacja usług związanych z jego obsługą może prowadzić do znacznego zapotrzebowania na absolwentów z odpowiednimi umiejętnościami, kompetencjami oraz wiedzą z zakresu inwestycji i nieruchomości na rynku pracy.

Przeprowadzone analizy wykazały, że istnieje potrzeba kształcenia i rozwoju umiejętności z zakresu działalności zawodowej w zakresie usług profesjonalnych obsługi rynku nieruchomości i procesów inwestycyjnych, usług finansowych i inwestycyjnych, z uwzględnieniem kompetencji i umiejętności na rzecz zrównoważonego rozwoju.

³ *Raport o sytuacji na rynku nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych w Polsce w 2019 roku*, Departament Analiz Ekonomicznych, Narodowy Bank Polski, Warszawa 2019, s. 12 – 18.

⁴ L. Kałkowski, *25 Lat Polskiego Rynku Nieruchomości. Monitoring za lata 1990 – 2014*, Kraków 2015, s.71-79.

Potrzeby rynku pracy zostały zdiagnozowane na podstawie:

- konsultacji z partnerami merytorycznymi kierunku, ekspertami i praktykami prowadzącymi działalność zawodową związaną z obsługą rynku nieruchomości, m.in. *TEGoVA The European Group of Valuers' Associations*, *OPG Property Professionals Sp. z o.o.*, członkami *Royal Institution of Chartered Surveyors*;
- analiz raportów kwartalnych Barometr ManpowerGroup Perspektyw Zatrudnienia zawierających wyniki badania opinii pracodawców na temat popytu na pracę. Raporty ManpowerGroup są opracowywane na podstawie wywiadów indywidualnych z ponad 65 000 pracodawców z ponad 40 krajów, którzy reprezentują firmy prywatne i organizacje z sektora publicznego. W Polsce badanie prowadzone jest na reprezentatywnej próbie 750 pracodawców⁵.
- dyskusji i ustaleń konferencji dydaktycznej, która odbyła się w styczniu 2016 roku. Celem konferencji była ocena programu uczenia na kierunku. Udział w konferencji wzięli przedstawiciele ośrodków naukowych prowadzących kształcenie w zakresie specjalności „Inwestycje i nieruchomości” (SGH w Warszawie, UMK w Toruniu, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach);
- badań ankietowych przeprowadzanych systematycznie od 2014 r. wśród absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego w tym absolwentów kierunku Inwestycje i nieruchomości. Badanie to dotyczy diagnozy losów absolwentów.
- analizy kwalifikacji i kompetencji kluczowych zaprezentowanych w *Bazie standardów kompetencji/kwalifikacji zawodowych i modułowych programów szkoleń*⁶ opracowanego w ramach projektu *Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców* realizowanego z inicjatywy i pod nadzorem merytorycznym Departamentu Rynku Pracy MRPiPS, analizy kompetencji i kwalifikacji poszukiwanych przez pracodawców – na podstawie raportu z badania zrealizowanego w 2012 r. przez SGH, American Chamber of Commerce oraz firmę doradczą Ernst&Young⁷;

⁵ Wszystkie raporty dostępne są na stronie www.manpowergroup.pl

⁶ *Baza standardów kompetencji/kwalifikacji zawodowych i modułowych programów szkoleń* <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/bazy-standardow-kompetencji-kwalifikacji-zawodowych-i-modulowych-programow-szkolen>, data 27.02.2019 r.

⁷ *Kompetencje i kwalifikacje poszukiwane przez pracodawców wśród absolwentów szkół wyższych wchodzących na rynek pracy*, wyniki badania przeprowadzonego przez SGH, American Chamber of Commerce i firmę doradczą Ernst & Young, Warszawa 2012, http://firma.sgh.waw.pl/pl/Documents/RKPK_raport_2012.pdf, data 15.12.2015 r.

- analizy kwalifikacji i kompetencji zawartych w raportach realizowanego projektu Bilans Kapitału Ludzkiego (BKL). Projekt ten dotyczy monitoringu zapotrzebowania na kompetencje na rynku pracy. Realizowany jest od 2009 r. przez PARP i ekspertów z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Pierwsza edycja BKL zakończyła się w 2015. Od 2016 r. rozpoczęła się realizacja kolejnego cyklu badań, która zakończy się w 2023 r. Badania te są przekrojowe – dostarczające ogólnych informacji o sytuacji na rynku pracy oraz badania branżowe w trzech sektorach: finansowym, IT oraz turystyki, których celem jest pogłębienie wiedzy nt. potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych w branżach, w których zostały utworzone Sektorowe Rady ds. Kompetencji⁸.
- analiz zapotrzebowania na zawody z zakresu obsługi rynku nieruchomości i rynków inwestycyjnych w kontekście *zawodów przyszłości*⁹ w sferze usług profesjonalnych¹⁰ oraz nowych wyzwań w zakresie kształtowania *kompetencji zawodowych w przyszłości*¹¹;
- analizy badań dotyczących zdobytych *kompetencji i możliwości ich wykorzystania w pracy zawodowej* w zakresie specjalności dotyczącej inwestycji i nieruchomości¹²;
- analizy wyników badań przeprowadzonych w ramach projektu *Wiedza, Kompetencje i Zatrudnienie - dostosowanie programów studiów na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ do potrzeb rynku pracy*. Projekt finansowany ze środków POKL (nr 04.01.01-00-101/14), 2014-2015. Celem badań było podniesienie jakości programów kształcenia na 9 kierunkach Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ we współpracy i zgodnie z oczekiwaniami pracodawców;
- dyskusji i badań ankietowych realizowanych wśród studentów studiów licencjackich i magisterskich kierunku *Inwestycje i nieruchomości*;
- analizy raportów Akademickiego Biura Karier Zawodowych UŁ *Monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego*¹³;

⁸ Wyniki wszystkie badań zawarte są w raportach dostępnych na stronie <https://www.parp.gov.pl/component/site/site/bilans-kapitalu-ludzkiego>

⁹ Projekt badawczy „Zawody przyszłości na polskim rynku pracy”, zrealizowany przez Szkołę Wyższą im. Bogdana Jańskiego i organizację Pracodawcy RP

¹⁰ World Economic Forum, The Future of Jobs Employment, Skills and Workforce Strategy for the Fourth Industrial Revolution. Global Challenge Insight Report, 2016 http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs.pdf, data 27.02.2019 r.

¹¹ Institute for the Future for the University of Phoenix Research Institute, Future Work Skills 2020, Phoenix 2011 http://www.iftf.org/uploads/media/SR-1382A_UPRI_future_work_skills_sm.pdf, data 27.02.2019 r.

¹² K. Kania, K. Najbar, J. Węgrzyn, Wyzwania wobec kształcenia w zakresie nieruchomości i inwestycji, Świat Nieruchomości, nr 102/2017, s. 31-38.

¹³ <http://biurokarier.uni.lodz.pl/projekty-biura-karier/monitorowanie-karier-absolwentow/>

- wyników raportu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju opracowanego przez spółkę Agrotec pt.: *Analiza zapotrzebowania gospodarki na absolwentów kierunków kluczowych w kontekście realizacji strategii Europa 2020*¹⁴;
- dokumentu Rezolucji Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie przyjęcia Agendy rozwojowej po roku 2015 pt.: *Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030*, przede wszystkim cel 11. *Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu* oraz cel 12. *Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji*;
- analizy dokumentu *Assessing the Implications of Climate Change Adaptation on Employment in the UE* opracowanego przez Komisję Europejską¹⁵;

Program studiów na kierunku *Inwestycje i nieruchomości* jest odpowiedzią na potrzeby współczesnego rynku pracy, wzorce krajowe i międzynarodowe oraz współczesne trendy, oferując holistyczne podejście do studiów z zakresu działalności w obrębie sektora nieruchomości. Ponadto, przy opracowaniu programu studiów i efektów uczenia uwzględniono wzorce międzynarodowe, przede wszystkim z Wielkiej Brytanii (University of Reading, Oxford Brookes University, Sheffield Hallam oraz Nottingham Trent University), co potwierdza otrzymany certyfikat CEPI.

13. Związek studiów z misją Uczelni i jej strategią rozwoju

Studia prowadzone na kierunku *Inwestycje i nieruchomości* wpisują się w misję i strategię rozwoju Uniwersytetu Łódzkiego i Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego. Uniwersytet Łódzki - jako wspólnota uczonych, studentów, absolwentów oraz pracowników, oparta na dialogu - nawiązuje w swej działalności do wielowiekowych polskich i europejskich tradycji akademickich. Misją Uniwersytetu Łódzkiego jest budowanie doskonałości naukowej oraz, poprzez doskonałość dydaktyczną, umożliwienie osiągnięcia sukcesu swoim studentom, ich rozwój jako światłych i odpowiedzialnych obywateli, oddanych w swoim życiu czynieniu wspólnego dobra. Uniwersytet Łódzki kładzie ogromny nacisk na rozwój wiedzy oraz kształcenie wysokiej klasy specjalistów, zgodnie z wymaganiami rynku pracy, wspierające innowacyjność i konkurencyjność gospodarki oraz sprawowanie władzy w oparciu o wiedzę.

¹⁴<http://www.ewaluacja.gov.pl/media/24913/Analiza%20zapotrzebowania%20gospodarki%20na%20absolwent%C3%B3w%20kierunk%C3%B3w%20kluczowych%20w%20kontek%C5%9Bcie%20realizacji%20strategii%20Europa%202020.pdf>

¹⁵ https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/adaptation/what/docs/climate_change_employment_eu_en.pdf

Zgodnie z misją Uniwersytetu Łódzkiego dotyczącą zacieśniania współpracy pomiędzy uczelnią a przedstawicielami praktyki gospodarczej w realizację programu nauczania na kierunku *Inwestycje i nieruchomości* są zaangażowani praktycy funkcjonujący na rynku nieruchomości. Kierunek *Inwestycje i nieruchomości*, dzięki wadze podejmowanej problematyki, należy do kierunków strategicznych z punktu widzenia rozwoju społeczno-ekonomicznego miasta i regionu łódzkiego.

Kierunek *Inwestycje i Nieruchomości* odpowiada na wyzwania i zmiany jakie zachodzą w otoczeniu Uniwersytetu (m.in. zmiany demograficzne, gospodarcze, technologiczne, dotyczące środowiska przyrodniczego). Promując ideę zrównoważonego rozwoju, bezpośrednio odnosi się do odpowiedzialności za środowisko i za przyszłe pokolenia, eksponuje wartości przyjęte przez Uniwersytet Łódzki – odpowiedzialność, innowacyjność, otwartość, profesjonalizm i nowoczesność. Jest szansą na wzmocnienie pozycji konkurencyjnej uczelni na rynku edukacyjnym.

Dzięki przygotowaniu na kierunku *Inwestycje i nieruchomości* unikatowej oferty dydaktycznej, odwzorowującej trendy edukacyjne w wysoko rozwiniętych krajach zachodnich istnieje możliwość wzmocnienia pozycji Uniwersytetu Łódzkiego na polskim rynku edukacyjnym. Potwierdza to otrzymany w 2019 roku certyfikat CEPI (European Association of Real Estate Professions Education). Wysoki poziom jakości nauczania na studiach licencjackich daje podstawy absolwentom dla dalszego rozwoju umiejętności zawodowych i kontynuacji edukacji na studiach magisterskich.

Program studiów na kierunku *Inwestycje i nieruchomości* realizowany jest w duchu podstawowych zasad funkcjonowania Uniwersytetu Łódzkiego, do których należą jedność nauki, dydaktyki i wychowania, wolność nauczania i swoboda głoszenia poglądów.

Zawarte w programie studiów treści pozostają w ścisłym związku z profilem działalności naukowo-badawczej pracowników Instytutu Gospodarki Przestrzennej (a szczególnie Katedry Inwestycji i Nieruchomości), odpowiedzialnego za prowadzenie kierunku. Wpisują się one także w ich doświadczenia i kompetencje praktyczne zdobywane na rynku, w tym również w ramach działalności na rzecz rozwoju miasta i regionu.

14. Różnice w stosunku do innych programów studiów o podobnie zdefiniowanych celach i efektach uczenia się prowadzonych w Uniwersytecie Łódzkim

Program studiów na kierunku *Inwestycje i nieruchomości* jest unikalną ofertą kształcenia na Uniwersytecie Łódzkim i wykazuje wyraźną odrębność w stosunku do programów dla innych kierunków, nawet przy zachowaniu podobnych celów i efektów uczenia. Decyduje o tym zarówno specyfika przedmiotu nauczania, jakim jest nieruchomość jako obiekt prawny i ekonomiczny, jak i specyfika funkcjonowania samego rynku nieruchomości.

W odróżnieniu od kierunku *Ekonomia*, przedmiotowy kierunek zajmując się procesami gospodarowania ograniczonymi zasobami, koncentruje się na zasobie tak rzadkim, jakim jest grunt, a także jego części składowe. Odrębność ta widoczna jest w procesie interpretacji i szacowania wartości rynkowej nieruchomości, która zakłada najkorzystniejszy sposób wykorzystania (zasada highest and best use). Wysoka kapitałochłonność inwestycji na rynku nieruchomości powoduje w sposób naturalny duże uzależnienie tego rynku od dostępności kapitału, w tym kapitału z sektora bankowego.

W odróżnieniu od kierunku *Finanse i rachunkowość*, kierunek *Inwestycje i nieruchomości* koncentruje się na specyfice nieruchomości jako przedmiotu inwestowania, uwzględnia przy tym charakter nieruchomości jako składnika portfela inwestycyjnego, a także na specyficznych źródłach i formach finansowania oraz związanych z tym rodzajach ryzyka.

Przedmiotowy kierunek zajmuje się przestrzenią, jednak w odróżnieniu od kierunku *Gospodarka przestrzenna* koncentruje się na jej analizie w kontekście rynku inwestycji i nieruchomości i ich specyfiki. Kierunek skupia się na interpretacji uwarunkowań przestrzennych, gospodarczych oraz społecznych w odniesieniu do otoczenia i funkcjonowania rynku nieruchomości oraz ich wpływu na procesy zachodzące na tym rynku, ze szczególnym uwzględnieniem czynników istotnych dla inwestowania w nieruchomości.

15. Plany studiów

Plan studiów zawierają informacje o realizacji programu studiów w toku studiów, w tym w szczególności o zajęciach w poszczególnych semestrach, ich wymiarze godzinowym, ich formach i przypisanych im punktach ECTS.

Plan studiów (zajęcia w poszczególnych semestrach, ich wymiar godzinowy, formy zajęć, punkty ECTS).

kierunek studiów: Inwestycje i Nieruchomości
 profil studiów: ogólnoakademicki
 stopień: pierwszy
 forma studiów: stacjonarne
 od roku: 2021/2022

rok	semestr	Przedmiot	KOD	Szczegóły przedmiotu							Forma zaliczenia	ECTS	nazwa modułu do którego należy przedmiot		
				wykład	ćwiczenia	warsztat	laboratorium	seminarium	lektorat	Razem					
	1	Mikroekonomia		28	28					56	E	6	MP		
	1	Matematyka z elementami analizy finansowej		14	28					42	E	5	MP		
	1	Wprowadzenie do prawa nieruchomości		28						28	E	4	MP		
	1	Gospodarka przestrzenna		28						28	Z	4	MP		
	1	Podstawy rachunkowości		14	14					28	Z	3	MP		
	1	Metody badań społecznych		14	14					28	Z	3	MP		
	1	Postawy komunikacji społecznej				14				14	Z	1	MP		
	1	Etyka w biznesie		14						14	Z	1	MP		
	1	Techniki informatyczne					14			14	Z	1	MP		
	1	Wychowanie fizyczne			30					30	Z	0	MW, MU		
razem po 1. semestrze :										godzin:	282	p. ECTS:	28		
I	2	Język obcy							56	56	Z	4	MW		
	2	Makroekonomia		28	28					56	E	6	MP		
	2	Statystyka		14			28			42	E	3	MP		
	2	Ekonomika nieruchomości		28						28	Z	3	MP		
	2	Gospodarka nieruchomościami		28						28	E	3	MP		
	2	Finansowanie rynku nieruchomości		28						28	Z	2	MP		
	2	Podstawy inwestowania na rynkach nieruchomości		28	14					42	Z	4	MP		
	2	Prawne i przestrzenne uwarunkowania decyzji inwestycyjnych			28					28	Z	4	MP		
	2	Prawne i przestrzenne uwarunkowania procesów deweloperskich		14	14					28	Z	3	MP		
	2	Wychowanie fizyczne			30					30	Z	0	MW, MU		
razem po 2. semestrze :										godzin:	366	p. ECTS:	32		
	3	Język obcy							56	56	Z	4	MW		
	3	Ekonometria i prognozowanie gospodarcze		14			28			42	E	4	MP		
	3	Ocena efektywności inwestycji		28	14					42	E	4	MP		
	3	Wybór kierunków inwestowania		14	14					28	Z	3	MP		
	3	Przebieg procesów deweloperskich				28				28	Z	4	MP		
	3	Planowanie przestrzenne		14	14					28	E	3	MP		
	3	Podstawy zarządzania nieruchomościami		28						28	Z	2	MP		
	3	Zajęcia do wyboru			56					56	Z	6	MW		
	razem po 3. semestrze :										godzin:	308	p. ECTS:	30	
	II	4	Język obcy							28	28	E	3	MW	
4		Instytucjonalne uwarunkowania decyzji inwestycyjnych			28					28	Z	4	MP		
4		Teoria portfela inwestycyjnego		14			14			28	E	2	MP		
4		Inwestycje giełdowe		28			14			42	Z	3	MP		
4		Inwestycje publiczne a rozwój lokalny			28					28	Z	3	MP		
4		Metody pomiaru wartości przestrzeni publicznych					14			14	Z	1	MP		
4		Geograficzne systemy informacji przestrzennej w planowaniu inwestycji					14			14	Z	1	MP		
4		Analiza stanu technicznego obiektu budowlanego		28						28	Z	2	MP		
4		Ekonomika produkcji budowlanej		28	14					42	E	4	MP		
4		Zajęcia do wyboru			28					28	Z	3	MW		
4	Zajęcia w języku obcym do wyboru		28						28	Z	4	MW, MP			
razem po 4. semestrze :										godzin:	308	p. ECTS:	30		
	5	Metodyka wyceny nieruchomości w Polsce		28	14					42	E	4	MP		
	5	Obrót nieruchomościami		14	28					42	E	4	MP		
	5	Specyfika zarządzania nieruchomościami komercyjnymi i mieszkaniowymi			28					28	Z	3	MP		
	5	Strategie inwestycyjne na rynku nieruchomości			28					28	Z	3	MP		
	5	Zamówienia publiczne		28						28	Z	2	MP		
	5	Zajęcia do wyboru			28					28	Z	3	MW		
	5	Zajęcia w języku obcym do wyboru		28						28	Z	3	MW, MP		
	5	Seminarium licencjackie						28		28	Z	3	MW		
	5	Praktyki zawodowe								120	Z	4	MW		
	razem po 5. semestrze :										godzin:	372	p. ECTS:	29	
	6	Wycena przedsiębiorstw		28			14			42	E	3	MP		
	6	Praktyczne aspekty wyceny nieruchomości		14	28					42	E	5	MP		
	6	Spółdzielczość na rynku mieszkaniowym			14					14	Z	2	MP		
	6	Budownictwo zrównoważone			28					28	Z	4	MP		
	6	Zajęcia do wyboru			28					28	Z	3	MW		
	6	Zajęcia w języku obcym do wyboru		28						28	Z	3	MW, MP		
	6	Seminarium licencjackie						28		28	Z	5	MW		
	6	Egzamin dyplomowy								0	E	6	MW		
	razem po 6. semestrze:										godzin:	210	p. ECTS:	31	
											godzin:	1846	p. ECTS:	180	

Plan studiów zatwierdzony przez Radę Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ w dniu 01.03.2021 r.

16. Bilans punktów ECTS

Według zasad funkcjonowania Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS) obowiązujących w UŁ oraz według zasad funkcjonowania Systemu ustalania wartości punktów ECTS dla przedmiotów na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ, bilans punktów ECTS przedstawia zestawienie w poniższej tabeli:

Liczba semestrów i łączna liczba punktów ECTS, którą student musi zdobyć, aby uzyskać określone kwalifikacje	6 semestrów, 180 punktów ECTS
łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć kontaktowych (wymagających bezpośredniego udziału wykładowców i studentów)	90 (punkty ECTS za przedmiot przyznawane są całościowo po weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, a nie odrębnie za poszczególne komponenty (godziny kontaktowe, pracę bieżącą i przygotowanie do zaliczenia). Program studiów przewiduje zajęcia z bezpośrednim udziałem wykładowców i studentów dla każdego przedmiotu. Praca z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów odbywa się zarówno w ramach zajęć zaplanowanych w poszczególnych semestrach, jak i w ramach prac nad projektami, warsztatów, przygotowywaniem przez studentów projektów indywidualnych i grupowych, esejów zaliczeniowych, etc. Wymóg realizacji tych form zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, przedstawiany jest studentom w opisach przedmiotów (w opisach warunków zaliczenia przedmiotów oraz sposobów i kryteriów oceniania). Studenci są zatem informowani o konieczności konsultowania efektów pracy własnej w ramach godzin kontaktowych zarówno w regulaminie studiów (zapis o obowiązku uczestnictwa w zajęciach) jak i szczegółowo w trakcie zajęć przez prowadzących zajęcia i w sylabusach przedmiotów. Na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym bieżąca kontrola uzyskania przez studentów punktów ECTS w ramach zajęć kontaktowych realizowana jest zatem przez prowadzących zajęcia a całościowo kontrolowana przez dyrekcję i rady konsultacyjne poszczególnych instytutów.
łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	73

Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać realizując moduły kształcenia w zakresie zajęć ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów, o ile program studiów je przewiduje	0 (Program nie przewiduje zajęć ogólnouczelnianych)
Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych	kierunek w 100% przyporządkowany do dziedziny nauk społecznych
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru:	54

17. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia

- a) Opis poszczególnych przedmiotów uwzględnionych w planach studiów na kierunku *Inwestycje i nieruchomości* zgodny z wymogami obowiązującymi w tym zakresie w Uniwersytecie Łódzkim, wraz z przypisanymi do nich punktami ECTS oraz sposoby weryfikacji i oceny osiągania przez studenta zakładanych efektów uczenia się zawarty jest w sylabusach. Sylabus zawiera szczegółowe informacje dotyczące liczby godzin zajęć z uwzględnieniem form kształcenia, liczby punktów ECTS, opisu efektów uczenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne), treści programowych, oraz sposobu weryfikacji efektów uczenia się. Opisy poszczególnych przedmiotów będą dostępne w USOSweb przed rozpoczęciem zajęć.
- b) Relacje między efektami uczenia się zdefiniowanymi dla programu studiów (efektami kierunkowymi) z efektami uczenia się zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów określa matryca efektów uczenia się. Analiza matrycy pozwala stwierdzić, że realizacja programu studiów pierwszego stopnia na kierunku *Inwestycje i Nieruchomości* zapewnia osiągnięcie założonych efektów uczenia się (wszystkie kierunkowe efekty uczenia się są zabezpieczone przez efekty uczenia się związane z poszczególnymi przedmiotami).
- c) Studenci stacjonarnych studiów I stopnia na kierunku *Inwestycje i nieruchomości* zobowiązani są odbyć 120h praktyk zawodowych, za które otrzymują 4 pkt ECTS. Praktyki zawodowe studenci odbywają po czwartym semestrze w okresie wakacyjnym. Formalnego rozliczenia praktyki dokonuje się w semestrze piątym – w sesji zimowej.
- Celem praktyk zawodowych jest zweryfikowanie i poszerzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji o charakterze zawodowym zdobywanych w ramach zajęć dydaktycznych.

Praktyki w sposób szczególny umożliwiają zdobycie praktycznych umiejętności i kompetencji, przydatnych w późniejszej karierze studentów na rynku pracy.

Praktyka może być podejmowana w wybranym przez studenta podmiocie gospodarczym, instytucji o charakterze publicznym lub społecznym w kraju, pod warunkiem, że program praktyki jest zgodny z profilem kierunku *Inwestycje i nieruchomości*. Nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk zawodowych sprawują Prodziekan ds. organizacji studiów i programów kształcenia lub osoba przez niego wskazana tj. Wydziałowy kierownik zawodowych praktyk studenckich oraz Opiekun kierunkowy zawodowych praktyk studenckich. Opiekun kierunkowy zalicza studentowi odbycie praktyki, dokonując wpisu w systemie USOS, po pozytywnej weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w wyniku odbytej praktyki zawodowej.

Szczegółowe zasady odbywania praktyk określa *Regulamin studenckich praktyk zawodowych dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ*.

- d) Wskazanie zajęć przygotowujących studentów do prowadzenia badań. W ramach studiów kierunku *Inwestycje i nieruchomości* studenci nabywają teoretyczną i praktyczną wiedzę z zakresu ilościowych i jakościowych metod prowadzenia badań naukowych. Grupa przedmiotów kształcąca umiejętności statystycznej i ekonometrycznej analizy danych obejmuje m.in.: matematykę z elementami analizy finansowej, statystykę oraz ekonometrię i prognozowanie gospodarcze. Stosowanie metod o charakterze jakościowym, głównie z wykorzystaniem ankiet, kwestionariuszy czy wywiadów bezpośrednich stanowi podstawowy element zajęć z przedmiotu: metody badań społecznych. Praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy dotyczącej prowadzenia badań studenci realizują m.in. w ramach zajęć: metodyka wyceny nieruchomości w Polsce czy geograficzne systemy informacji przestrzennej. Ponadto realizowane na 3 roku studiów seminarium licencjackie uwzględnia w treści kształcenia najważniejsze elementy procesu badawczego, w tym formułowanie celu i pytań badawczych, dobór stosownej literatury, a także odpowiednich metod i technik badawczych.
- e) Szkolenia obowiązkowe (w tym szkolenia bhp oraz szkolenia z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego).

Student kierunku *Inwestycje i nieruchomości* na I semestrze ma obowiązek odbyć następujące szkolenia:

- Szkolenie biblioteczne dostarczające studentom praktycznych umiejętności korzystania z bogatych i różnorodnych zbiorów Biblioteki UŁ oraz bibliotek wydziałowych. Jest ono realizowane w formie kursu internetowego *Przysposobienie biblioteczne*, za

pośrednictwem Uczelnianej Platformy Zdalnego Kształcenia e-Campus;

- Szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej (tzw. szkolenie BHP). Jego zaliczenie przeprowadzane jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (on-line) na Uczelnianej Platformie Zdalnego Kształcenia e-Campus;
- Szkolenie z prawa autorskiego. Szkolenie przeprowadzane jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (on-line) na Uczelnianej Platformie Zdalnego Kształcenia e-Campus.

Studenci Kierunku *Inwestycje i nieruchomości* mają możliwość uczestniczenia w bogatej palecie zajęć fakultatywnych dostępnych na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym. Istotne znaczenie mają także praktyczne formy dydaktyczne (debaty środowiskowe, konsultacje społeczne, warsztaty) otwarte dla studentów, realizowane przez różne instytucje i organizacje pozarządowe funkcjonujące w mieście. Kluczowe znaczenie mają:

- cykliczne lub jednorazowe wykłady, warsztaty, dyskusje realizowane przez liczne, interdyscyplinarne koła naukowe funkcjonujące na Uniwersytecie Łódzkim;
- wykłady prowadzone przez wybitne osobistości świata nauki i praktyki, tak z kraju, jak i z zagranicy, organizowane przez władze Wydziału i Uczelni (np. członkowie Rady Biznesu); zajęcia, dyskusje i spotkania naukowe prowadzone w ramach festiwali nauki, dni kierunków i innych imprez akademickich.

. Matryca efektów kształcenia na kierunku Inwestycje i nieruchomości

Przedmiot	WIEDZA								UMIEJĘTNOŚCI							KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	W01	W02	W03	W04	W05	W06	W07	W08	U01	U02	U03	U04	U05	U06	U07	K01	K02	K03	K04	K05
Mikroekonomia	+	+		+				+	+	+								+		
Matematyka z elementami analizy finansowej				+		+			+		+						+			
Wprowadzenie do prawa nieruchomości		+		+	+				+	+							+	+		
Gospodarka przestrzenna																				
Podstawy rachunkowości						+		+	+		+						+	+		
Metody badań społecznych		+		+		+			+		+			+			+	+		
Podstawy komunikacji społecznej	+	+							+					+					+	
Etyka w biznesie		+	+						+	+									+	+
Techniki informatyczne						+					+						+	+		
Wychowanie fizyczne																				
Język obcy													+		+		+			
Makroekonomia	+	+		+					+	+								+		
Statystyka	+					+			+		+					+	+			
Ekonomika nieruchomości	+			+	+				+	+						+	+			
Gospodarka nieruchomościami		+		+	+				+	+						+				
Finansowanie rynku nieruchomości		+			+				+	+							+	+		
Podstawy inwestowania na rynkach nieruchomości		+			+				+		+			+			+	+		
Prawne i przestrzenne uwarunkowania decyzji inwestycyjnych		+		+		+	+		+	+	+			+		+	+	+	+	
Prawne i przestrzenne uwarunkowania procesów deweloperskich	+	+					+	+	+	+					+	+	+		+	+
Ekonometria i prognozowanie gospodarcze	+					+			+		+						+	+		
Ocena efektywności inwestycji				+	+	+			+		+	+				+	+			
Wybór kierunków inwestowania		+		+	+	+			+	+	+	+					+	+		
Przebieg procesów deweloperskich		+		+	+		+		+		+	+		+		+	+		+	

Planowanie przestrzenne																				
Podstawy zarządzania nieruchomościami		+			+		+		+		+				+		+		+	+
Zajęcia do wyboru	+	+		+					+	+					+	+	+			
Instytucjonalne uwarunkowania decyzji inwestycyjnych	+	+			+				+	+	+						+		+	
Teoria portfela inwestycyjnego	+			+	+	+			+	+	+						+	+		
Inwestycje giełdowe	+	+			+				+	+							+	+		
Inwestycje publiczne a rozwój lokalny		+		+			+		+		+			+				+	+	
Metody pomiaru wartości przestrzeni publicznych				+		+	+			+	+								+	
Geograficzne systemy informacji przestrzennej w planowaniu inwestycji	+					+	+		+	+	+						+		+	
Analiza stanu technicznego obiektu budowlanego		+				+	+			+	+	+					+	+	+	
Ekonomika produkcji budowlanej		+		+	+		+		+		+	+				+	+			
Zajęcia w języku obcym do wyboru	+	+		+					+		+		+		+	+	+			
Metodyka wyceny nieruchomości w Polsce				+	+	+				+	+					+				+
Obrót nieruchomościami		+		+			+			+				+				+		+
Specyfika zarządzania nieruchomościami komercyjnymi i mieszkaniowymi		+			+	+					+	+		+			+	+		+
Strategie inwestycyjne na rynku nieruchomości					+		+				+	+					+	+		
Zamówienia publiczne		+			+					+		+					+	+		
Seminarium licencjackie		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+		
Praktyki zawodowe		+			+	+				+	+	+		+	+	+	+	+		
Wycena przedsiębiorstw				+		+		+		+	+	+		+			+	+		
Praktyczne aspekty wyceny nieruchomości				+	+	+				+	+	+	+			+	+			+
Spółdzielczość na rynku mieszkaniowym		+				+		+	+		+			+		+		+	+	
Budownictwo zrównoważone				+			+		+	+				+				+	+	
Egzamin dyplomowy	+	+		+	+		+	+	+	+						+		+		